

«بسمه تعالی»

عنوان تحقیق:

تاثیر عوامل خانوادگی در بزهکاری نوجوانان

استاد راهنما:

جناب آقای فروتن

محققین:

سمیه توکلی - زینت قاسمی گیلده - لیلا محسنی

سال تحصیلی ۱۳۸۳

پیشگفتار:

مسئله بزهکاری از جمله عواملی است که توجه اغلب متخصصین در رشته های گوناگون زیست شناسی، روان شناسی روانپزشکی را به خود جلب نموده اتس. بزهکاری یکی از معضلات مهم اجتماعی است که درباره این گونه افراد موسسات مختلفی از جمله کانون های به ترتیب تا زندان ها به وجود آورده اند تا بزهکاران را مورد اصلاح قرار دهند. همه این مسائل و علاقه شخصی خودمان و آینده این نوجوانان و نیز تکلیف درسی دانشگاه موجب گردید که به انجام این تحقیق گرایش پیدا کنم.

در انجام این تحقیق خیلی از عزیزان به ما کمک نموده اند که یکی از بارزترین آنها استاد گرانقدر آقای فروتن می باشد که ما را با تک تک زمینه های تحقیق آشنا نموده اند. همچنین در انجام تحقیق از نظرات بزرگان دیگری از جمله روانشناسان استفاده نمودیم که از راهنمایی های بی دریغ آنها نهایت سپاسگزاری را داریم.

قاسمی گیلده، توکلی، محسنی

این اثر ناقابل را پیشکش می کنیم

به خانواده های عزیزمان و همچنین تمامی خانواده هایی که به زندگی فرزندانشان علاقه دارند و در جهت سلامتی روح و روان و جسم آنها کوشا هستند و شرایط را برای فرزندان به گونه ای فراهم می آورند که آنها به عوامل مخرب جامعه روی نیاورند.

چکیده تحقیق:

عنوان: تاثیر عوامل خانوادگی در بزهکاری نوجوانان.

محققین: لیلا محسنی، زینب قاسمی گیلده، سمیه توکلی

استاد راهنما: جناب آقای فروتن

محل تحقیق: دانشگاه تربیت معلم کرج، تهران، قزوین، دانشگاه آزاد کرج.

سال تحقیق: ۱۳۸۳

بیان مسئله: غرض از بزهکاری رفتاری نابهنجار و اغلب دارای جنبه ضد اجتماعی است بزهکاری به ارتکاب جرم هایی اطلاق می شود که کمتر از سن معینی به وقوع پیوسته است. تعیین میزان این سن با قانون است و برحسب جوامع مختلف متفاوت است. خانواده ها اغلب اینگونه مسائل را به گردن تعلیم و تربیت یا جامعه می اندازند. در حالی که ۷۵٪ از شخصیت کودک در هنگام ورود به مدرسه شکل گرفته و تاثیر خانوادگی تقریباً ۳ برابر تاثیر آموزشی است.

هدف تحقیق:

شناخت عواملی است که در محیط خانواده موجب بزهکاری می شود. شناخت هر یک از این عوامل به خانواده ها کمک می کند که هر یک در مورد آینده فرزندان خود تصمیم مثبت بگیرند.

ضرورت تحقیق:

شناخت عواملی است که در محیط خانواده موجب بزهکاری می شود. شناخت هر یک از این عوامل به خانواده ها کمک می کند که هر یک در مورد آینده فرزندان خود تصمیم مثبت بگیرند

ضرورت تحقیق:

اگر این تحقیق به نتیجه مطلوبی برسد می توان با ارائه راهکارهای مناسب زمینه بزهکاری را از دوران کودکی در خانواده از بین برد.

فرضیه های تحقیق:

۱- اعتیاد والدین به مواد مخدر با بزهکاری فرزندانشان رابطه دارد.

۲- بیسوادی والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه دارد.

۳- جدایی (طلاق) والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه دارد.

جامعه تحقیق:

گروهی از نوجوانان بزهکاری در کانون اصلاح و تربیت تهران گروهی از نوجوانان بزهکاری و غیربزهکار در پارک ملت و گروهی از نوجوانان بزهکار و غیر بزهکار واقع در کوه توچال در سال ۱۳۸۳.

نمونه تحقیق:

تعداد ۵۰ نفر از نوجوانان که به صورت تصادفی ساده انتخاب شده اند.

ابزار تحقیق:

پرسشنامه محقق ساخته است دارای ۲۰ سوال می باشد. تعدادی از سوالات مستقیماً به متغیرهای تحقیق مربوط می شوند. بقیه سوالات برای تحلیل نتایج طرح شده اند و در واقع مربوط می شوند به هویت شخصی افراد.

روش های آماری:

استفاده از آزمون ϕ و مجذور کافی برای مقایسه میانگین در گروه مستقی استفاده شده است.

نتایج:

کلیه فرضیه ها در این تحقیق مورد تایید قرار نگرفته اند البته با توجه به پرسشنامه ای که از افراد بزهکار گرفته شده است.

فصل اول: کلیات

۱- مقدمه

۲- بیان مسأل

۳- اهمیت تحقیق

۴- هدف تحقیق

۵- فرضیه های تحقیق

۶- متغیرها

۷- تعاریف عملیاتی

مقدمه: بزهکاری کودکان و نوجوانان از جمله موضوعات پیچیده و مشکل و در عین حال جالب در روانشناسی و سایر رشته های مرتبط با آن می باشد. مسئله بررسی علمی بزهکاری سالهاست مورد توجه قرار گرفته و متخصصان و دانشمندان رشته های مختلف علوم به خصوص روانشناسی، روان پزشکی، جامعه شناسان، حقوق دانان و مربیان هر یک از درجه ای به بررسی این مسئله همت گمارده اند. امروزه بزهکاری به عنوان مشکل و مسئله اساسی عصر کنونی درآمده است. به صورتی که در گزارش های پژوهشگران متعددی مورد تاکید است. از جمله اسپی (۱۹۷۸) طی تحقیقی در آمریکا اعلام کرده نسبت نوجوانانی که طی سالهای ۱۹۵۷ تا ۱۹۷۵ در دادگاه های مختلف نوجوانان ظاهر شده اند به طرز وحشتناک و ثابتی بالا و به حدود دو برابر رسیده است در ایران مطابق آمارهای موجود در سازمان زندانها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور، درصد بزهکاران ارجاع شده به کانون اصلاح و تربیت تهران در سال ۱۳۶۳ نسبت به سال ۱۳۶۵ ۹/۹٪ افزایش یافته است. بحث در خصوص شناخت و تبیین ابعاد مختلف بزهکاری کودکان و نوجوانان گستره وسیعی از عوامل مختلف زیست شناختی، جامعه شناختی را شامل می شود و این امر ک خودشناسی از ماهیت چند بعدی انسان است. ضمن تاکید بر تفکیک ناپذیری این ابعاد از یکدیگر نشان می دهد که برای بزهکاری علت واحدی وجود ندارد و هیچ یک از ابعاد انسانی نمی توان به نتهایی موجود انداشت یکی از ابعاد ویژگی های بزهکاران توجه به تحول اخلاقی آنان می باشد تا اینکه وضعیت تحول اخلاقی آنان نسبت به غیر بزهکاران مشخص شود و تفاوت های این دو گروه در این زمینه معلوم گردد. لارمن کلبگ (۱۹۵۸) حدود ۳۰ سال بعد از اینکه پیازه تحقیقاتش را در مورد رشد تحول اخلاقی منتشر کرد تحقیقات خود را در زمینه تحول اخلاقی طبق سنت پیازه دنبال کرد و گسترش داد.

بیان مسئله:

تحقیقات و پژوهش های علمی جدید پیرامون مسئله بزهکاری ثابت کرده است که عامل اصلی در ارتکاب بزهکاری جامعه است. یعنی در جامعه افراد را به طرف انحراف و کجروی سوق می دهد. این وظیفه مهم در جامعه است که امکان اصلاح را برای افراد خاصی فراهم می آورد. برای درمان و پیشگیری پدیده بزهکاری باید درصد شناخت عواملی که باعث فساد محیط اجتماعی گشته و محیطی مناسب برای پروردن افراد بزهکار فراهم آورده برآمد و با شناخت آن عوامل و پیدا کردن ریشه های آن سعی در خشکاندن آن ریشه ها برآمد. یعنی با توجه به افزایش تعداد و بزهکاران هر روز بر تعداد کانون ها بیفزائیم. بعلاوه به فرض اینکه امکان چنین کاری هم باشد آیا عاقلانه تر نیست که این هزینه و نیروی انسانی کشور عزیزمان را که باید صرف درمان بزهکاران شود در اموری مربوط به پیشگیری این امر اختصاص دهیم؟ چه با این کار ما کودکان، نوجوانان و جوانان را از مسیر انحرافی به دور داشته و وار کانال هایی کنیم که خود عوامل سازنده این برای جامعه خود باشند.

اهمیت و ضرورت تحقیق:

در ایران ضرورت انجام تحقیقات و دامنه دار و مفصل در زمینه همکاری از دو منبع عمده تغذیه می شود. از یلاسونیاز به پژوهش و تحقیق در این زمینه بسیار مهم از مسائل روانی-اجتماعی کاملا مشهود است. زیرا بدیهی است که لازمه برخورد صحیح با هر مسئله ای دارا بودن شناخت کافی و تصویری از آن مسئله است و فراهم نمودن زمینه های چنین شناختی بر عهده پژوهشگران و محققان زمینه های مختلف است. از سوی دیگر بافت اجتماعی کشور ما از نظر ترتیب نسبی بسیار جوان است. جمعیت ۵۰ میلیونی کشور ۲۷۹۰۰۰۰۰۰ (یعنی ۵۵/۸٪ کل جمعیت کشور) در سنین ۱۹ سالگی و پایین تر از آن قرار دارند با توجه به این مسائل اهمیت پرداختن به امر بزهکاری کودکان و نوجوانانو لزوم در پیش گرفتن اهمیت پرداختن به امر بزهکاری کودکان و نوجوانان و لزوم در پیش گرفتن اقدامات جدی و اصولی در شناخت این عامل و عوامل به منزله در پیش گرفتن اقدامات جدی و اصولی در شناخت این علل و عوامل به منزله اساسی ترین روش مبارزه با بزهکاری کودکان و نوجوانان آشکارا

محسوس است. در حوزه مسائل روان شناسی تحولی به ویژه در بعد اخلاقی ریشه و تحول اگر چنان چه مشخص گردد که بزهکاران نسبت به غیر بزهکاران در سطوح متفاوت تر تحول اخلاقی قرار دارند. از لا به لای این تحقیق میتوان به نقایض تحول اخلاقی بزهکاران پی برد. یعنی ضعف ها و اشکالات استدلال اخلاقی بزهکاران مشخص می شود و این به نوبه خود در زمینه رهنمودهای تربیتی و آموزش ثمربخش خواهد بود. اگر چنانچه فرضیه های تحقیق حاضر مورد تایید قرار نگیرد بسیاری از مسائل از جمله اینکه ارتباطی بین قضاوت و رفتار اخلاقی بزهکارانه وجود ندارد و مشخص می شود. و این نیز به نوبه خود در زمینه آموزش و اصلاح رفتار بزهکاران بی تاثیر نیست.

هدف تحقیق: نظر به اینکه تحقیقات پیاژه به دنبال آن پروژة گلبرگ دوره ها و مراحل توصل اخلاقی را که بر پایه تحول شناختی قرار دارن را نشان داده اند و نظر به اینکه بر نظام آموزش و تربیت این یک وظیفه است که در تحول شناختی و به تبع آن در تحول اخلاقی کودکان و نوجوانان را تشخیص و در مورد رهنمود های آموزش و اخلاق را بر پایه آنها قرار دهند. ما بر آن شدیم که پژوهش در زمینه تحول اخلاقی در بین نوجوانان بزهکار داشته ما باشیم و ببینیم که آیا بزهکاران آنگونه که بعضی از پژوهش های نشان داده اند از لحاظ تحول اخلاقی در سطوح پایین تر و متفاوت تری نسبت به نوجوانان عادی قرار دارند یا خیر.

فرضیه های تحقیق: ۱- بین اعتیاد والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه وجود دارد. ۲- بیسواری والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه وجود دارد. ۳- جدایی والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه وجود دارد.

متغیرها:

با این که معمولاً در تحقیقات هم بستگی متغیر وابسته و مستقل معرفی نمی کند اما چون متغیر تاثیرپذیر و مورد نظر ما بزهکاری نوجوان است لذا بزهکاری نوجوانان متغیر وابسته می باشد متغیرهای تعداد فرزندان، تحصیلات، شغل والدین، وضعیت محل سکونت میزان درآمد والدین تعداد خانوار، جدائی والدین، اعتیاد والدین، فساد اجتماعی، آسیب های روانی و بدنی، عوامل اقتصادی، فوت والدین متغیرهای مستقل به حساب می آیند.

تعریف عملیاتی:

۱- شرایط زیستی: وجود محرومیت ها و عدم استفاده از بعضی تغذیه ها باعث بروز حالات و خلق و خوهایی در افراد می گردد.

۲-عوامل عاطفی: اصولاً آنهایی که در کودکی از جهت امنیت، خربانی و عواطف برخوردار شده اند و نسبت به آنها ارضاء نشده اند ممکن است از ناسازگاری سر درآورند. عواملی مانند حسادت، انتقام، تعصب به عنوان ریشه های انحرافی می باشد.

۳-عوامل روانی: احساس گناه زمینه ساز بیقراری در کودک است و او دست به کارهایی می زند تا خود را تبرئه کند. (کینه توزی، عقده و حقارت، ناآگاهی و محرومیت).

۴-شرایط تربیتی: بزهکاری و انحراف به میزان بسیار زیاد ناشی از عدم تربیت صحیح خانواده ها نسبت به فرزندان است. نامناسب بودن محیط خانواده باعث ایجاد بی اعمادی در کودک می گردد. بعضی از عوامل عبارتند از: حمایت های بیش از حد، لوس کردنها، تحسین بیش از حد، کشمکش بین والدین. شرایط اخلاقی خانواده.

۵-علل انضباطی: گاهی انحرافات کودکان در مسائل انضباطی بیش از حد بروز می کند که مهمترین آنها عبارتند از: والدین خشن؟ مرییان سختگیر، عصبانی شدن و کتک زدن کودکان، ضعف و عدم کنترل در محیط خانه.

۶-علل اجتماعی: اجتماع و محیطی که فرد در آن زندگی می کند و با گروهی که برخورد دارد نقش اساسی در تربیت ویدارند. بعضی از عوامل اجتماعی موثر در بزهکاری عبارتند از:

خانواده های نابسامان، احتیاط و انحراف، جدایی پدر و مادر از یکدیگر زندگی کودک در محیط منحرف، زندگی در محیط پر از جرم و فساد.

۷- شرایط اقتصادی: در بسیاری از موارد فقرها، تنگدستی ها و محرومیت های اقتصادی سبب می شود که کودک ناسازگار شود.

۸- علل فرهنگی: برخی از عوامل فرهنگی در بزهکاری عبارتند از عدم آگاهی از وظایف و مسئولیت ها، برنامه های رادیو و تلویزیون و فیلم و سینما، ضرب المثل ها و آداب و رسوم های غلط.

۹- وراثت: بزهکاری و جرم مانند یک ژن و وراثتی نیست که قابل انتقال و سرایت باشد. انحراف و خلافکاری های وی را دلیل بر ارثی بودن بدانیم که چون پدر و مادر چنین رفتارها یا کردارهای ناپسند داشته اند یا دارند. بنابراین فرزندان آنها نیز به چنین راهی کشیده می شوند و حالات و رفتار والدین را در خود آشکار می کنند و این حالت به به چنین راهی کشیده می شوند و حالات و رفتار والدین را در خود آشکار می کنند. این حالت به عنوان انتقال و وراثت نیست بلکه جنبه انتقال فرهنگی و اجتماعی دارد. منظور از وراثت این بسیاری از جنبه های اخلاقی و رفتار والدین که حالت و بی بند و بار است این خصلت به احتمال زیاد در فرزند هم وجود خواهد داشت.

فصل دوم- ادبیات

مطالعه و پیشینه تحقیق

- ۱- مقدمه
- ۲- بررسی عوامل موثر در تحول اخلاقی نوجوانان
- ۳- بررسی عوامل محیط اجتماعی در بزهکاری نوجوانان
- ۴- بررسی ویژگی های اقتصادی و اجتماعی- فرهنگی نوجوانان بزهکار در اجتماع.
- ۵- تحلیل پیشینه تحقیق

مقدمه:

یکی از مسائل پیچیده و ناراحت کننده فعلی که توجه بسیاری از محققین و جامعه شناسان و جرم شناسان روان شناسان و متخصصین امر را به وجود معطوف داشته موضوع مجرمین کم سن و سال و یا به اصطلاح (اطفال و نوجوانان بزهکار) می باشد. که روز به روز هم گسترش بیشتری می یابد و مخصوصاً باید افزود که این تزايد و گسترش قالباً در کشور هایی از جهان به چشم می خورد که از لحاظ اقتصادی در سطح کاملاً پیشرفته ای قرار دارند. با توجه به وضع موجود اولین سوالی که مطرح می شود این است که آیا اقدامات کشورهای مختلف در زمینه مبارزه با جرائم اطفال و نوجوانان بزهکار مبتنی بر اصول صحیح و درستی استوار گردیده است یا خیر؟ آمارهای انتشار یا ضرر نشان می دهد که علی رغم بهبود وضع زندگی و معیشت و علی رغم ازدیاد سریع موسسات و خدمات اجتماعی اکثر کشورهای جهان، جرائم ارتكابی اطفال و نوجوانان با سرعت و آهنگ بیشتری افزایش می یابد.

شاید برخی تعجب نمایند اگر بدانند که تعداد قتل اطفال و نوجوانان که در کشورهای پیشرفته جهان به وقوع می پیوندد (بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است).

تحقیق شماره ۱

عنوان: بررسی تحول اخلاقی نوجوانان در بزهکاری و مقایسه آن با نوجوانان عادی

محل تحقیق: مدرسه راهنمایی نبوت در تهران.

سال تحقیق: ۱۳۷۸

مسئله تحقیق: محقق در پی این سوال است که تحول اخلاقی نوجوانان بزهکار و غیر بزهکار چیست.

بیان مسئله: هدف از انجام تحقیق بررسی: ۱- نوجوانان بزهکار نسبت به نوجوانان غیربزهکار از لحاظ رشد و تحول قضاوت اخلاقی در سطوح پایین تر و متفاوت تری قرار دارند. ۲- نوجوانان بزهکار سابقه دار نسبت به نوجوانان بزهکار که برای اولین بار گرفته شده اند صداقت کمتری در پاسخ دادن به داستان های تحول اخلاقی دارند. ۳- بین نمرات تحول اخلاقی ۳ گروه از بزهکاران (سرقت، ضرب و جرح و تجاوز به عنف).

فرضیه های تحقیق:

خانواده با تحول اخلاقی نوجوانان بزهکار رابطه دارد.

جامعه آماری:

۶۰ نفر از دانش آموزان پسر در مقطع تحصیلی سوم راهنمایی واقع در مدرسه نبوت.

نمونه آماری:

آزمون تحلیل واریانس یک متغیری جهت بررسی و مقایسه میانگین سه گروه از نمونه

بزهکاران (سرقت، ضرب و جرح و تجاوز به عنف)

ابزار اندازه گیری:

پرسشنامه ای که محقق ساخته است دارای ۶۰ سوال می باشد روش به کار رفته پژوهش

روش بالینی و کلبرگ است.

روش های آماری:

با استفاده از مدل آماری آستیودنتی.

نتایج تحقیق:

فرضیه های آقای راهنما مورد تایید واقع شده است.

۱- نوجوانان بزهکار نسبت به نوجوانان غیر بزهکار از لحاظ رشد و تحول قضاوت اخلاقی

در سطوح پایین تر و متفاوت تری قرار دارند.

۲- نوجوانان بزهکار سابقه دار نسبت به نوجوانان بزهکاری که برای اولین بار گرفتار شده

اند صداقت کمتری در پاسخ دادن به داستان های تحول اخلاقی دارند.

۳- بین نمرات تحول اخلاقی سه گروه از بزهکاران (سرقت، ضرب و جرح و تجاوز به عنف)

تحقیق شماره ۲

عنوان: بررسی عوامل بزهکاری جوانان و نوجوانان مدرسه.

محققین: عمران صفاری

محل تحقیق: مدارس راهنمایی قزوین

سال تحصیلی: ۱۳۸۰

مسئله تحقیق: محقق در پی این سوال که عوامل بزهکاری نوجوانان و جوانان مدارس در

چیست؟

بیان مسئله: هدف از انجام این تحقیق شناخت برخی از عوامل کمبود میزان درآمد و غیره در

بزهکاران می باشد.

فرضیه های تحقیق:

۱- بین کمبود درآمد خانواده و بزهکاری رابطه وجود دارد.

۲- انجام اعمال مذهبی می تواند عامل موثر در پیشگیری بزهکاری باشد.

جامعه آماری:

تعداد ۵۰ نفر از دانش آموزان مدارس راهنمایی.

نمونه آماری:

انتخاب نمونه به روش تصادفی ساده می باشد.

ابزار اندازه گیری:

پرسشنامه ای که محقق ساخته می باشد و دارای ۳۰ سوال است.

روش های آماری:

استفاده از طبقه بندی موضوعات و شمارش فراوانی و امتیاز بندی و به دست آوردن ضریب

لازم و درصد گیری فعالیت های آماری.

نتایج تحقیق:

تحقیق آقای صفاری مورد تایید قرار گرفته است به طوری که:

(۱) بیشتر بزهکاران دارای تحصیلات ابتدایی هستند.

(۲) اکثر بزهکاران تحصیلات تا حدود دوره متوسطه دارند (۸۸٪).

(۳) به نسبت بالا رفتن تحصیلات از تعداد بزهکاران کاسته شده است.

تحقیق شماره ۳

عنوان: بررسی و مطالعه برخی از عوامل موثر در بزهکاری و جنایتکاری نوجوانان و جوانان.

محقق: ساسان رشوند آوه بی

محل تحقیق: زندان های مرکزی شهرستان زنجان.

سال تحصیلی: ۱۳۸۳

مسئله تحقیق: محقق در پی این سوال است که برخی از عوامل موثر در بزهکاری و

جنایتکاری نوجوانان و جوانان در چیست؟

بیان مسئله:

هدف از انجام این تحقیق بررسی عواملی است که در بزهکاری و جنایتکاری نوجوانان و جوانان تاثیر دارد. (از قبیل: خشونت والدین، عوامل اجتماعی - فرهنگی)

سوالات تحقیق عبارتند از:

- (۱) آیا بزهکاری در فرزندان با از هم گسیختگی خانواده رابطه دارد.
  - (۲) آیا مهاجرت خانواده در بزهکاری موثر است.
- فرضیه:
- (۱) مهاجرت خانواده ها در بزهکاری موثر است.
  - (۲) رفتار خشونت آمیز والدین در دوران کودکی سبب بزهکاری فرزندان می شود.

جامعه آماری:

تعدادی از بزهکاران و جنایتکاران که در زندان مرکزی شهرستان زنجان بوده اند.

نمونه آماری:

عبارت است از ۵۰ نفر از افراد بزهکاری که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شده اند.

ابزار اندازه گیری:

برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شده است. پرسشنامه از دو بخش تهیه گردیده که بخش اول آن شامل سوالات هویتی بود و بخش دوم شامل سوالات اصلی که ارتباط با فرضیه های تحقیق دارند.

روش های آماری:

برای بررسی اطلاعات به دست آمده از روش های رسم جداول، میانگین تامین درصد ها و رسم نمودار استفاده گردیده است.

نتایج تحقیق:

کمبود درآمد خانواده در بزهکاری نوجوانان و جوانان نقش بسیار موثری دارد.

بعدهای شخص در مورد درآمد:

۵۲٪ از کل افراد جامعه اظهار کرده اند که درآمد سرپرستشان کفاف زندگیشان را نمی کرده است.

۵۰٪ یعنی نیمی از نوجوانان و جوانان قبل از ورود به کانون کار می کردند. بنابراین نتیجه گیری می شود که مهمترین عامل و موثرترین کمبود درآمد افراد بزهکار بوده است.

www.kandoo.cn.com

فصل سوم - روش شناسی

۱- نوع تحقیق

۲- جامعه تحقیق

۳- نمونه و روش نمونه گیری

۴- ابزار اندازه گیری

۵- روش های آماری برای تجزیه و تحلیل داده ها

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

۱) نوع تحقیق: تحقیق از نوع نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. در این روش جامعه باید محدود باشد. محقق حداقل باید لیست اسامی جامعه را در اختیار داشته باشد. یک راه انتخابی تصادفی ساده قرعه کشی است به این معنا که در روی لیست به هر فرد جامعه یک عدد اختصاص داده می شود و بعد به آن اعداد یا اسامی افراد جامعه قرعه کشی انجام می گیرد.

۲) جامعه تحقیق: عبارت است از نوجوانان بزهکار در کانون اصلاح و تربیت تهران و گروهی از نوجوانان غیر بزهکار و بزهکار در پارک ملت و گروهی از نوجوانان بزهکار و غیر بزهکار واقع در کوه توچال.

۳) نمونه و روش نمونه گیری: نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. برای تعیین حجم نمونه با تعدادی از دست اندرکاران امر پژوهش مشورت شد که با توجه به حجم جامعه حدود ۵۰ نفر از کانون تربیتی و پارک و مکان های تفریحی انتخاب شده است. برای آنکه نمونه مصرف جامعه باشد تعداد ۱۵ نفر از کانون اصلاح و تربیت تهران، ۱۰ نفر از کانون اصلاح و تربیت کرج و مابقی از مکان هایی که این گونه افراد برای تفریح به آنجا می روند را انتخاب نموده ایم. بنابراین کلاً به دو کانون تربیتی جهت مطالب تحقیق مراجعه نموده ایم.

مراحل نمونه به شرح زیر می باشد:

- ۱- در کانون شماره ۱ یعنی تهران تعداد ۱۵ نفر مزبور را با قرعه کشی انتخاب نموده ایم.
- ۲- در کانون شماره ۲/۵ یعنی کرج تعداد ۱۰ نفر را با قرعه کشی انتخاب نموده ایم.
- جهت اطلاع عرض می نمایم که در کانون شماره ۱ (تهران) ابتدا ۲۰ نفر ۱۵ نفر را با قرعه کشی برگزیده ایم.
- ۳- ابزار اندازه گیری: ابزار اندازه گیری پرسشنامه محقق ساخت است که شامل ۲۰ سوال می باشد و متغیرهای فرضیه تحقیق را می سنجد.

۵- روش های آماری برای تجزیه و تحلیل داده ها:

برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری ضریب ها کای و مجذور کای برای مقایسه میانگین در گروه مستقل استفاده شده است.

برای آزمون فرضیه ها از فرمول هایی استفاده شده که در صفحه بعد ذکر شده است.

برای آزمون فرضیه ۱ شامل متغیرهای اعتیاد والدین به مواد خوب و بزهکاری فرزندان است از آزمون ϕ (فای)

$$\phi = \frac{|a.d - b.d|}{(a+b)(d+c)(b+d)(a+c)}$$

برای آزمون فرضیه ۲ که شامل متغیرهای بیسواری والدین و بزهکاری فرزندان است از

$$x_{ob}^2 = \sum \sum \frac{(F_o - F_e)^2}{F_e}$$

بر آزمون فرضیه ۳ شامل متغیرهای جدایی (طلاق) والدین و بزهکاری فرزندان است از آزمون ϕ (فای)

$$\phi = \frac{|a.d - b.c|}{(a+b)(d+c)(b+d)(a+c)}$$

www.kandoo.cn.com

فصل چهارم

تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

آزمون فرضیه یک

۱- فرضیه صفر H_0 : اعتیاد والدین به مواد مخدر با بزهکاری فرزندانشان رابطه ندارد.

۲- فرضیه مخالف H_A : اعتیاد والدین بزهکاری فرزندانشان رابطه دارد.

۳- نوع آزمون:

$$\phi = \frac{|a.d - b.c|}{(a+b)(d+c)(b+d)(a+c)}$$

$$a = 10$$

$$Q = \frac{|10 \times 8 - 7 \times 5|}{(10+17)(8+15)(17+8)(10+15)}$$

$$b = 17$$

$$Q = \frac{|80 - 255|}{(27)(23)(25)(25)}$$

$$c = 15$$

$$Q = \frac{|-175|}{388225}$$

$$d = 8$$

$$Q = \frac{175}{388225} = 0.0004 \quad r^2_{cr} = 3/84$$

$$r^2_{ab} = 0.0004$$

۴) نتیجه: نتیجه به دست آمده نشان می دهد که بین اعتیاد والدین و بزهکاری فرزندان

رابطه ای وجود ندارد.

آزمون فرضیه ۲

۱- فرضیه صفر H_0 : بیسواری والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه ندارد.

۲- فرضیه مخالف H_A : بیسواری والدین با بزهکاری فرزندانشان رابطه دارد.

۳-

$$df = 2 \quad \left(\frac{6-7/5}{7/5} \right)^2 + \left(\frac{4-7/5}{7/5} \right)^2 \Rightarrow x^2_{ob} = 2/5 + 0.3 + 1/$$